

OLIY TA'LIM MUASSASALARINING FILOLOGIYA YO'NALISHI TALABALARIGA "RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR" FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA TA'LIM METODLARI

J.D.Ashurov¹

1. PhD, dotsent Osiyo xalqaro universiteti "Aniq fanlar va raqamli texnologiyalar" kafedrası

Mas'ul muallif: Ashurov Jasur Djo'rayevich, PhD, dotsent Osiyo xalqaro universiteti "Aniq fanlar va raqamli texnologiyalar" kafedrası.

Accepted: 13 Sentabr 2026

Published: 13 Sentabr 2026

Copyright: © 2026 by the author(s). Licensee Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC-BY-4.0) license.

Iqtibos uchun: Ashurov, J. D. OLIY TA'LIM MUASSASALARINING FILOLOGIYA YO'NALISHI TALABALARIGA "RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR" FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA TA'LIM METODLARI / J. D. Ashurov // Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. — 2026. — T. 9, № 1. — B. 228–232.

Annotatsiya. Ushbu maqolada oliy ta'lim muassasalarining filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar va zamonaviy ta'lim metodlaridan foydalanishning nazariy hamda amaliy jihatlarini tadqiq etilgan. Tadqiqotda elektron ta'lim resurslari, ta'limni boshqarish tizimlari, multimedia texnologiyalari, bulutli xizmatlar, interaktiv platformalar, sun'iy intellekt, raqamli kutubxonalar, lingvistik korpuslar va matnlarni qayta ishlash vositalaridan foydalanish imkoniyatlari tahlil qilingan. Shuningdek, aralash ta'lim, "teskari sinf", loyihaviy ta'lim, muammoli ta'lim, keys-stadi, geymifikatsiya va tadqiqotchilik metodlarining didaktik imkoniyatlari yoritilgan. Tadqiqot natijasida filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalarni integratsiya qilishning konseptual modeli ishlab chiqilgan. Taklif etilgan yondashuv raqamli texnologiyalarni o'rganishni talabalarning kelajakdagi kasbiy faoliyati bilan bog'lash, mustaqil va ijodiy faoliyatini rivojlantirish hamda raqamli kompetensiyasini shakllantirish imkonini beradi.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, filologik ta'lim, raqamli kompetensiya, innovatsion ta'lim, raqamli pedagogika, sun'iy intellekt, multimedia, aralash ta'lim, elektron ta'lim resurslari, interaktiv ta'lim, loyihaviy ta'lim.

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ДИСЦИПЛИНЫ «ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» СТУДЕНТАМ ФИЛОЛОГИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ ВЫСШИХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

Аннотация. В данной статье исследуются теоретические и практические аспекты использования инновационных технологий и современных образовательных методов при преподавании дисциплины «Цифровые технологии» студентам филологических направлений высших образовательных учреждений. В исследовании проанализированы возможности использования электронных образовательных ресурсов, систем управления обучением, мультимедийных технологий, облачных сервисов, интерактивных платформ, искусственного интеллекта, цифровых библиотек, лингвистических корпусов и инструментов обработки текстов. Также раскрыты дидактические возможности смешанного обучения, метода «перевернутого класса», проектного обучения, проблемного обучения, кейс-метода, геймификации и исследовательских методов. В результате исследования разработана концептуальная модель интеграции инновационных технологий в преподавание дисциплины «Цифровые технологии» студентам филологических направлений. Предлагаемый подход позволяет связать изучение цифровых технологий с будущей профессиональной деятельностью студентов, развивать их самостоятельную и творческую активность, а также формировать цифровую компетентность.

Ключевые слова: цифровые технологии, филологическое образование, цифровая компетентность, инновационное обучение, цифровая педагогика, искусственный интеллект, мультимедиа, смешанное обучение, электронные образовательные ресурсы, интерактивное обучение, проектное обучение.

INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND TEACHING METHODS FOR TEACHING THE SUBJECT "DIGITAL TECHNOLOGIES" TO PHILOLOGY STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. This article examines the theoretical and practical aspects of using innovative technologies and modern educational methods in teaching the course "Digital Technologies" to students of philological programs at higher education institutions. The study analyzes the potential of using electronic educational resources, learning management systems, multimedia technologies, cloud services, interactive platforms, artificial intelligence, digital libraries, linguistic corpora, and text processing tools. It also highlights the didactic potential of blended learning, the flipped classroom, project-based learning, problem-based learning, the case study method, gamification, and research-based

learning methods. As a result of the study, a conceptual model for integrating innovative technologies into the teaching of the course "Digital Technologies" to students of philological programs has been developed. The proposed approach makes it possible to connect the study of digital technologies with students' future professional activities, develop their independent and creative abilities, and foster digital competence.

Keywords: digital technologies, philological education, digital competence, innovative education, digital pedagogy, artificial intelligence, multimedia, blended learning, electronic educational resources, interactive learning, project-based learning.

Kirish. Jamiyatning jadal raqamli transformatsiyasi oliy ta'lim tizimida mutaxassislar tayyorlash mazmuni va metodikasini takomillashtirishni talab qilmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sun'iy intellekt, bulutli xizmatlar, raqamli platformalar va avtomatlashtirilgan axborot tizimlarining rivojlanishi natijasida turli kasb egalari, jumladan, filologlarning kasbiy faoliyatida ham raqamli vositalarning ahamiyati ortib bormoqda.

Bugungi kunda filologning faoliyati an'anaviy matnlar bilan ishlash bilangina cheklanmaydi. Zamonaviy mutaxassis elektron lug'atlar, raqamli kutubxonalar, lingvistik korpuslar, elektron nashrlar, multimedia resurslari, matnlarni avtomatik tahlil qilish vositalari va raqamli kommunikatsiya platformalaridan foydalanishi talab etiladi.

Shu sababli oliy ta'lim muassasalarida filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitish mazmunini takomillashtirish dolzarb pedagogik muammolardan biridir. Mazkur fan orqali talabalar nafaqat kompyuter va dasturiy vositalardan foydalanish ko'nikmalarini, balki o'z kasbiy faoliyatida raqamli texnologiyalardan samarali, tanqidiy va mas'uliyatli foydalanish kompetensiyasini egallashlari lozim.

An'anaviy o'qitish modelida raqamli texnologiyalar ko'pincha alohida dasturiy vositalarning funksiyalarini o'rganish bilan chegaralanadi. Bunday yondashuv talabaning ushbu texnologiyalarni real kasbiy vaziyatlarda qo'llash imkoniyatlarini yetarlicha rivojlantirmaydi. Shu nuqtai nazardan, "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda kasbiy yo'naltirilgan, amaliy va interaktiv yondashuvlarni kuchaytirish zarur.

Tadqiqotning maqsadi filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar va zamonaviy ta'lim metodlaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlarini aniqlash hamda ularni integratsiya qilish modelini ishlab chiqishdan iborat.

Tadqiqotning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

filologiya yo'nalishi talabalarining raqamli kompetensiyasiga qo'yiladigan talablarni aniqlash;

zamonaviy raqamli texnologiyalarning didaktik imkoniyatlarini tahlil qilish;

innovatsion ta'lim metodlarini tizimlashtirish;

raqamli texnologiyalarni filologik ta'lim mazmuni bilan bog'lash;

innovatsion texnologiyalarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish modelini ishlab chiqish.

Tadqiqotning obyekti - oliy ta'lim muassasalarida filologiya yo'nalishi talabalarini raqamli tayyorlash jarayoni.

Tadqiqot materiallari va metodlari. Tadqiqotning metodologik asosini kompetensiyaviy, faoliyatga yo'naltirilgan, shaxsga yo'naltirilgan va tizimli yondashuvlar tashkil etdi.

Kompetensiyaviy yondashuv talabalarda faqat nazariy bilimlarni shakllantirish emas, balki mazkur bilimlarni kasbiy faoliyatda qo'llash qobiliyatini rivojlantirishga yo'naltiriladi.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondashuvda talaba o'quv jarayonining faol subyekti sifatida qaraladi. Bunda bilimlar amaliy topshiriqlar, muammoli vaziyatlar, loyihalar va tadqiqot faoliyati orqali shakllantiriladi.

Tadqiqotda ilmiy-pedagogik adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, tizimlashtirish, pedagogik modellashtirish, kuzatish va pedagogik tajribani umumlashtirish metodlaridan foydalanildi.

Raqamli texnologiyalarning filologiya yo'nalishi talabalarini tayyorlashdagi imkoniyatlarini tizimlashtirish maqsadida ularning funksional xususiyatlari, ta'lim jarayonidagi vazifalari va kutiladigan pedagogik natijalari o'zaro taqqoslandi.

Tadqiqot natijalari

Filologiya yo'nalishi talabalarining raqamli kompetensiyasi

Raqamli kompetensiya zamonaviy filologning muhim kasbiy sifatlaridan biridir. Uni raqamli axborotni izlash, baholash, qayta ishlash, yaratish, saqlash va tarqatish, shuningdek, raqamli vositalardan kasbiy maqsadlarda samarali foydalanish qobiliyati sifatida tavsiflash mumkin.

Filologiya yo'nalishi talabalarining raqamli kompetensiyasi quyidagi tarkibiy qismlardan tashkil topadi:

axborot kompetensiyasi - elektron axborot manbalarini izlash, tanlash va ishonchliligini baholash;

texnologik kompetensiya - dasturiy vositalar va raqamli platformalardan foydalanish;

matnli-analitik kompetensiya - elektron matnlarni qayta ishlash va raqamli vositalar yordamida tahlil qilish;

kommunikativ kompetensiya - raqamli muhitda kasbiy muloqotni tashkil etish;

ijodiy kompetensiya - multimedia va boshqa raqamli mahsulotlarni yaratish;

tanqidiy kompetensiya - raqamli axborotning ishonchliligi va sifatini baholash;

raqamli-etik kompetensiya - mualliflik huquqi, akademik halollik, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish va sun'iy intellektidan mas'uliyatli foydalanish qoidalariga rioya qilish.

Innovatsion texnologiyalarning didaktik imkoniyatlari

Filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda turli raqamli texnologiyalarni qo'llash mumkin. Ularning ta'lim jarayonidagi vazifalari va pedagogik imkoniyatlari 1-jadvalda umumlashtirilgan.

1-jadval

Filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari

No	Innovatsion texnologiya	Ta'lim jarayonidagi asosiy vazifasi	Filologik yo'nalishdagi qo'llanilishi	Kutiladigan natija
1	LMS platformalari	O'quv materiallari, topshiriq va nazoratni boshqarish	Elektron kurs, test va mustaqil topshiriqlarni tashkil etish	Mustaqil ta'lim va nazorat samaradorligi oshadi
2	Multimedia texnologiyalari	Axborotni vizual, audio va video shaklda taqdim etish	Matn, tasvir, audio va videoni birlashtirish	Materialni o'zlashtirish va qiziqish oshadi
3	Bulutli texnologiyalar	Hamkorlikda ishlash va ma'lumot almashish	Birgalikda hujjat, taqdimot va loyiha yaratish	Hamkorlik va raqamli kommunikatsiya rivojlanadi
4	Elektron kutubxonalar	Ilmiy va o'quv axborotidan foydalanish	Filologik manbalarni izlash va tahlil qilish	Axborot izlash kompetensiyasi shakllanadi
5	Lingvistik korpuslar	Katta hajmdagi til materiallarini tahlil qilish	So'z, ibora va matnlarning qo'llanilishini tahlil qilish	Matn-tahliliy kompetensiya rivojlanadi
6	Sun'iy intellekt	Axborotni qayta ishlash va tahlil qilish	Matn yaratish, tahlil qilish va natijalarni tanqidiy baholash	Tanqidiy va raqamli kompetensiya rivojlanadi
7	Interaktiv platformalar	Faol va tezkor o'qitish	Test, viktorina, muhokama va interaktiv topshiriqlar	O'quv faolligi va motivatsiya oshadi
8	Geymifikatsiya	O'yin elementlari orqali motivatsiyani oshirish	Terminlar, raqamli vositalar va mavzularni o'yin asosida o'rganish	Qiziqish va ishtirok faolligi ortadi
9	Raqamli portfolio	Talabani o'quv natijalarini jamlash	Elektron ishlar, loyihalar va taqdimotlarni saqlash	O'z-o'zini baholash va refleksiya rivojlanadi

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinadiki, turli texnologiyalarni birgalikda qo'llash orqali talabani raqamli kompetensiyasini kompleks shakllantirish mumkin. Bunda texnologiyaning o'zi emas, balki undan qanday pedagogik maqsadda foydalanilishi muhim ahamiyat kasb etadi.

Aralash ta'lim va "teskari sinf" texnologiyasi

Aralash ta'lim an'anaviy auditoriya mashg'ulotlarini raqamli ta'lim muhitidagi mustaqil faoliyat bilan uyg'unlashtirish imkonini beradi.

Mazkur texnologiyada nazariy materiallar elektron shaklda oldindan taqdim etiladi. Talaba materialni mustaqil o'rganadi, auditoriya mashg'ulotida esa nazariy bilimlarni amaliy vazifalarni bajarishda qo'llaydi.

"Teskari sinf" texnologiyasi ham ushbu yondashuvning samarali ko'rinishlaridan biridir. Masalan, "Sun'iy intellekt va filologiya" mavzusida talaba oldindan videoma'ruza yoki elektron material bilan tanishadi. Mashg'ulotda esa sun'iy intellekt tomonidan yaratilgan matnni tahlil qilish, xatolarni aniqlash va natijalarni muhokama qilish topshirig'i bajariladi.

Loyihaviy va muammoli ta'lim

Filologiya yo'nalishi talabalarining raqamli kompetensiyasini shakllantirishda loyihaviy ta'lim muhim o'rin tutadi.

Talabalarga "Elektron lug'at yaratish", "Filologik raqamli resurslar katalogini ishlab chiqish", "Elektron portfolio yaratish", "Raqamli ta'lim resursini ishlab chiqish" kabi loyihalarni berish mumkin.

Loyihaviy faoliyat davomida talaba axborotni izlaydi, tanlaydi, qayta ishlaydi, raqamli vositalarni mustaqil tanlaydi va yakuniy mahsulot yaratadi.

Muammoli ta'lim esa talabalarni real vaziyatlarga yaqin masalalarni hal qilishga yo'naltiradi. Masalan:

"Elektron manbalardan olingan ma'lumotlarning qaysi biri ishonchli ekanligini qanday aniqlash mumkin?"

"Sun'iy intellekt tomonidan yaratilgan filologik matnning sifatini qanday baholash mumkin?"

"Raqamli matndagi xatolarni qanday avtomatik va qo'lda aniqlash mumkin?"

kabi savollar talabani tanqidiy va analitik fikrlashini rivojlantiradi.

Sun'iy intellektdan foydalanish

Bugungi kunda sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim jarayonining muhim innovatsion vositalaridan biriga aylanmoqda. Filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda sun'iy intellektdan bir necha yo'nalishda foydalanish mumkin.

Birinchidan, sun'iy intellekt texnologiyasi matnlarni tahlil qilish, umumlashtirish va tasniflash imkoniyatlarini namoyish qilish uchun qo'llanadi.

Ikkinchidan, talabalar AI tomonidan yaratilgan matnlarni mustaqil ravishda tekshirish va baholashlari mumkin.

Uchinchidan, sun'iy intellekt yordamida raqamli ta'lim materiallarini ishlab chiqish jarayoni o'rganiladi.

To'rtinchidan, akademik halollik va mualliflik huquqi masalalari muhokama qilinadi.

Sun'iy intellektdan foydalanishda asosiy pedagogik talab - talabani mustaqil fikrlashini saqlab qolishdir. AI vositasi talabani o'rniga fikrlaydigan vosita emas, balki uning bilim olish va tahlil qilish faoliyatini qo'llab-quvvatlovchi texnologiya sifatida qaralishi lozim.

Innovatsion texnologiyalarni integratsiya qilishning konseptual modeli

Tadqiqot natijasida "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalarni integratsiya qilishning to'rt bosqichli modeli taklif etiladi.

1-rasm.

"Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalarni integratsiya qilish modeli

Mazkur modelning asosiy xususiyati raqamli texnologiyani o'rganish jarayonini real kasbiy vazifa bilan boshlash va yakunda talabani o'z faoliyatini tahlil qilishi bilan yakunlashdan iborat.

Modelning umumiy didaktik ketma-ketligi quyidagicha ifodalanadi:

Kasbiy muammo → raqamli vosita → amaliy faoliyat → raqamli mahsulot → tahlil → refleksiya → raqamli kompetensiya.

Bunday modeldan foydalanish raqamli texnologiyalarni shunchaki texnik vosita sifatida emas, balki kasbiy kompetensiyani shakllantirish vositasi sifatida qarash imkonini beradi.

Amaliy topshiriqlar tizimi

Filologiya yo'nalishi talabalarining amaliy tayyorgarligini rivojlantirish maqsadida quyidagi topshiriqlar tizimini taklif etish mumkin.

1-topshiriq. Raqamli axborotni izlash. Talabaga ma'lum filologik mavzu bo'yicha beshta elektron manbani topish va ularning ishonchligini baholash topshiriladi.

2-topshiriq. Elektron matn bilan ishlash. Talaba berilgan matnni matn muharriri yordamida tahrirlaydi, formatlaydi va elektron nashr uchun tayyorlaydi.

3-topshiriq. Multimedia mahsulot yaratish. Talaba filologik mavzu bo'yicha matn, tasvir, audio va videolarni o'z ichiga olgan taqdimot tayyorlaydi.

4-topshiriq. Elektron lug'at. Talaba ma'lum mavzu bo'yicha elektron lug'atning tuzilmasini ishlab chiqadi.

5-topshiriq. Matnning raqamli tahlili. Talaba berilgan matnni raqamli vositalar yordamida tahlil qiladi va olingan natijalarni jadval yoki diagrammada ifodalaydi.

6-topshiriq. Sun'iy intellekt natijasini baholash. Talaba ma'lum matn bo'yicha AI tomonidan berilgan tahlilni mustaqil tahlil bilan taqqoslaydi.

7-topshiriq. Raqamli loyiha. Talabalar kichik guruhlarda filologiya ta'limi uchun raqamli resurs prototipini ishlab chiqadilar.

Mazkur topshiriqlar talabalarining mustaqil, ijodiy va tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Ta'lim natijalarini baholash

Innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonida baholash tizimi ham takomillashtirilishi kerak.

Talabani bilim va ko'nikmalarini baholashda nazariy testlar bilan bir qatorda amaliy topshiriqlar, loyihalar, raqamli portfolio, taqdimotlar va muammoli vaziyatlarni hal qilish natijalaridan foydalanish maqsadga muvofiq.

Baholashda quyidagi mezonlarni hisobga olish mumkin:

nazariy bilim darajasi;

raqamli vositani mustaqil tanlash;

amaliy topshiriqni bajarish sifati;

raqamli axborotni tanqidiy baholash;

raqamli mahsulotning sifati;

ijodkorlik;

raqamli kommunikatsiya;

akademik halollik va raqamli etika rioya qilish.

Bunday baholash talabani faqat bilimini emas, balki raqamli texnologiyalardan foydalanish qobiliyatini ham aniqlash imkonini beradi.

Natijalar muhokamasi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishda texnologiyalarni kasbiy faoliyat bilan bog'lash ta'limning mazmuniy va amaliy samaradorligini oshirishi mumkin.

An'anaviy yondashuvda talaba dastur yoki texnologiyani funksiyalarini o'rganadi. Innovatsion yondashuvda esa ushbu texnologiya muayyan kasbiy muammoni hal qilish vositasi sifatida o'rganiladi.

Masalan, matn muharriri elektron matnni formatlash vositasi bo'lish bilan birga ilmiy maqola tayyorlash vositasi sifatida ham qaraladi. Elektron jadvallar lingvistik ma'lumotlarning statistik tahlilida ishlatiladi. Multimedia vositalari filologik tadqiqot natijalarini vizual va audio shaklda taqdim etish imkonini beradi. Bulutli xizmatlar talabalar o'rtasida hamkorlikda ilmiy loyiha bajarish imkoniyatini yaratadi.

Sun'iy intellektdan foydalanish esa yangi pedagogik imkoniyatlar bilan bir qatorda yangi mas'uliyatlarni ham yuzaga keltiradi. Talabalar AI tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlarni tanqidiy tahlil qilish, ularni ishonchli manbalar bilan tekshirish va o'z xulosalarini mustaqil shakllantirishlari lozim.

Tadqiqotda taklif etilgan modelning muhim jihati shundan iboratki, unda texnologiya ta'lim maqsadining o'rnini egallamaydi. Aksincha, texnologiya ta'lim maqsadiga erishish vositasi sifatida qo'llanadi.

Shuningdek, innovatsion texnologiyalarni joriy etishda texnik ta'minot, o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasi, talabalarining dastlabki tayyorgarligi, axborot xavfsizligi, akademik halollik va raqamli etika masalalarini hisobga olish zarur.

Xulosa. Tadqiqot natijalari oliy ta'lim muassasalarining filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar"

fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar va zamonaviy ta'lim metodlaridan foydalanish muhim pedagogik imkoniyatlarga ega ekanligini ko'rsatdi.

Raqamli texnologiyalarni o'qitishda asosiy e'tibor alohida dasturiy vositalarning texnik imkoniyatlarini o'rganishga emas, balki ularni bo'lajak filologning kasbiy faoliyatida qo'llash qobiliyatini shakllantirishga qaratilishi lozim.

Tadqiqot davomida LMS, multimedia texnologiyalari, bulutli xizmatlar, elektron kutubxonalar, lingvistik korpuslar, interaktiv platformalar, geymifikatsiya va sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari tizimlashtirildi.

Shuningdek, aralash ta'lim, "teskari sinf", loyihaviy ta'lim, muammoli ta'lim, keys-stadi va tadqiqotchilik metodlarini raqamli vositalar bilan uyg'unlashtirish samarali metodik yo'nalish sifatida belgilandi.

Taklif etilgan to'rt bosqichli model - motivatsion-yo'naltiruvchi, nazariy-axborot, amaliy-faoliyat va reflektiv-baholash bosqichlari - talabani raqamli texnologiyalarni o'rganishini kasbiy faoliyat bilan bog'lash imkonini beradi.

Mazkur model asosida ta'lim jarayoni:

kasbiy muammoni aniqlash → raqamli vositani tanlash → amaliy faoliyat → raqamli mahsulot yaratish → natijani tahlil qilish → refleksiya → raqamli kompetensiyani shakllantirish ketma-ketligi asosida tashkil etiladi.

Shunday qilib, filologiya yo'nalishi talabalariga "Raqamli texnologiyalar" fanini o'qitishning zamonaviy metodikasi raqamli, interaktiv va kasbiy yo'naltirilgan yondashuvlarning uyg'unligiga asoslanishi lozim. Bunday yondashuv bo'lajak filologlarning raqamli kompetensiyasini rivojlantirish, ularning mustaqil va ijodiy fikrlashini kuchaytirish hamda zamonaviy raqamli kasbiy muhitda samarali faoliyat yuritishga tayyorlashga xizmat qiladi.

Kelgusidagi tadqiqotlarda taklif etilgan modelni oliy ta'lim muassasalarida tajriba-sinovdan o'tkazish, talabalar raqamli kompetensiyasi rivojlanish dinamikasini aniqlash va o'quv natijalarini statistik mezonlar asosida baholash maqsadga muvofiq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- [1] Mishra P., Koehler M. J. Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge // Teachers College Record. 2006. Vol. 108. No. 6. P. 1017–1054.
- [2] Siemens G. Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age // International Journal of Instructional Technology and Distance Learning. 2005. Vol. 2. No. 1. P. 3–10.
- [3] UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris: UNESCO, 2023.
- [4] UNESCO. AI Competency Framework for Teachers. Paris: UNESCO, 2024.
- [5] Лазарев В. А., Ивченко М. В. Digital innovative format for teaching linguistic disciplines in contemporary specialized higher education establishment // Current Issues in Philology and Pedagogical Linguistics. 2024. № 2. С. 230–244.
- [6] Бочарова М. Н. Multimodal methods of teaching writing in a foreign language in the context of the digital transformation of higher education // Philology. Theory & Practice. 2025. Т. 18. № 2.
- [7] Dosnazarova G. The importance of using information and communication technologies and innovative pedagogical technologies in foreign language teaching // American Journal of Philological Sciences. 2025. Vol. 05. Issue 02. P. 82–84.
- [8] Abuzhalitova A., Suleimenova Zh., Azhgaliyev M. Methodological Competence of Philology Students in Higher Education: the Linguodidactic Potential of Innovative Teaching Technologies // Eurasian Journal of Philology Science and Education. 2026. Vol. 202. No. 2. P. 240–249.
- [9] Maxmudova S., Yunusova G., Rasulova S., Djumanazarova Z., Turakulov A., Umurova K., Yelmuratov I. The Evolution of Philological Methods Within the Framework of Twenty-First Century Digital Pedagogy // Indian Journal of Information Sources and Services. 2026. Vol. 16. No. 2. P. 499–507.
- [10] Normatov O. M. Improving the Methodology of Teaching Digital Technologies Based on Multitype Data-Processing Algorithms // Oriental Journal of Philology. 2026. Vol. 6. No. 4. P. 170–182.
- [11] Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017.
- [12] Anderson T. The Theory and Practice of Online Learning. 2nd ed. Edmonton: AU Press, 2008.